

4. заседание

Срѣда, 26 августъ 1931 година.

(Открито отъ подпредседателя Н. Захариевъ въ 16 ч. 35 м.)

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Отпуски, разрешени на народнитѣ представители: Иванъ Куртевъ, Петъръ Панайотовъ и Филипъ Рафаиловъ	21	4. Бюджетарна комисия: народниятъ представителъ Александъръ Цанковъ се замѣства отъ народния представителъ Панайотъ Деневъ	22
Народни представители — оптиране.		5. Прошетарна комисия: народниятъ представителъ Стефанъ Доброволски се замѣства съ народния представителъ Лона Гюровъ, а народниятъ представителъ Иванъ Ингилизовъ — съ народния представителъ Стоянъ Филиповъ	22
Заявления:		Избори — законодателни, провѣрка:	
1. Отъ народния представителъ Стефанъ Цановъ — че се отказва отъ мандата си въ Орѣховската избирателна околия, а приема избора си въ Берковската избирателна околия. Замѣства го Петко Дековъ	21	Бѣлоградчишката избирателна околия (утвърждение)	22
2. Отъ народния представителъ Иванъ Русевъ — че се отказва отъ мандата си въ Поповската избирателна околия, а приема избора си въ централната листа. Замѣства го х. Георги х. Петковъ	22	Бѣлослатинската избирателна околия (утвърждение)	23
Парламентарни групи. — Заявление отъ парламентарната група на Националлибералната партия — че групата се е конституирала, съ секретаръ Василь Коевски	22	Дупнишката избирателна околия (утвърждение)	23
Комисии — поправка:		Радомирската избирателна околия (утвърждение)	23
1. По Министерството на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ — Иванъ Ингилизовъ отъ македонската парламентарна група да бѣде замѣстенъ съ Василь п. Димитровъ отъ сѣщата група. Понеже комисията е била представена съ 14 души, допълва се съ народния представителъ Стефанъ Доброволски	22	Петричката избирателна околия (утвърждение)	24
2. По Министерството на земледѣлието и държавнитѣ имоти: понеже е била представена съ 16 души, зачерква се народниятъ представителъ д-ръ Никола Чирпанлиевъ	22	Пловдивската градска избирателна околия (утвърждение)	24
3. По отговора на тронното слово: понеже е била представена съ 16 души, зачерква се народниятъ представителъ Атансъ Буровъ	22	Санимашката избирателна околия (утвърждение)	24
		Луковитската избирателна околия (утвърждение)	25
		Бѣленската избирателна околия (утвърждение)	25
		Русенската градска избирателна околия (утвърждение)	26
		Софийската градска избирателна околия (утвърждение)	27
		Самоковската избирателна околия (утвърждение)	27
		Ихтиманската избирателна околия (утвърждение)	27
		Айтоската избирателна околия (утвърждение)	28
		Свищовската избирателна околия (утвърждение)	28
		Еленската избирателна околия (утвърждение)	28
		Ескиджумайската избирателна околия (утвърждение)	29
		Новоназарската избирателна околия (утвърждение)	32
		Дневенъ редъ за следващото заседание	

Председателствуващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Присѣствуватъ законното число народни представители.

Откривамъ заседанието.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитѣ г. г. народни представители: Бобошевски Цвѣтко, Буровъ Атанасъ, Бояджиевъ Стефанъ, Велчевъ Иванъ, Ганевъ Георги, Георгиевъ Георги, Георговъ Трифонъ, Димитровъ д-ръ Димитъръ, Димчевъ Василь, Домузчиевъ Василь, Дончевъ Ради Василевъ, Игнатовъ Тодоръ, Ингилизовъ Иванъ, Касабовъ Василь Янакиевъ, Качаковъ Йорданъ, Куртевъ Иванъ, Краевъ Костадинъ, Лаловъ Петко Дичевъ, Ляпчевъ Андрей, Маджаровъ Жеко, Милановъ д-ръ Кънчо, Напестовъ Петко, Орозовъ Александъръ, Панайотовъ Петъръ, Пулевъ Стамо, Райковски Минко, Рафаиловъ Филипъ, Са-

вовъ Велико, Сажжзовъ Янко, Цановъ Стефанъ и Якимовъ Тодоръ)

Бюрото на Камарата е разрешило отпущъ на следнитѣ народни представители:

На г. Иванъ Куртевъ — 1 день;

На г. Петъръ Панайотовъ — 2 дена, и

На г. Филипъ Рафаиловъ — 3 дни.

Бюрото на Камарата има да направи следнитѣ съобщения:

Постѣпили сѣ заявления:

Отъ народния представителъ г. Стефанъ Цановъ, който съобщава, че се отказва отъ мандата си отъ Орѣховската избирателна околия и приема тоя отъ Берковската избирателна околия. Замѣства го Петко Дековъ.

От народния представител г. Иванъ Русевъ, който съобщава, че отказва от мандата си от Поповската изборителна околия и запазва мандата си от централната листа. Замества го х. Георги и Петковъ.

Постъпило е заявление от парламентарната група на Националния либерална партия, съ което съобщава, че групата се е конституирала съ секретаръ Василь Коевски.

Бюрото има да направи следният поправки по избора за членове на парламентарните комисии:

За членъ на парламентарната комисия по Министерството на железниците, пощите и телеграфите от страна на македонската парламентарна група, последната предлага първоначално избраният Иванъ Инглизовъ да бжде замѣстенъ съ Василь п. Димитровъ. И понеже за членове на тая комисия сѣ били избрани 14 души, а тя се състои отъ 15 души, то петнадесетото мѣсто се попълва съ народния представител Стефанъ Доброволски.

Понеже за членове на парламентарната комисия по Министерството на земледѣлието и държавните имоти сѣ били избрани 16 души, т. е. съ единъ човѣкъ повече, зачерква се д-ръ Никола Чирпанлиевъ.

С. Мошановъ (д. сг): Турко платещи!

Председателствуващъ Н. Захариевъ: За членове на парламентарната комисия по отговора на тронното слово, вмѣсто 15, сѣ били избрани 16 души, затова отъ нея се зачерква Атанасъ Буровъ.

С. Мошановъ (д. сг): Турко платещи!

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Въ бюджетарната комисия народниятъ представител Александъръ Цанковъ се замѣнява съ народния представител Панайотъ Деневъ.

С. Мошановъ (д. сг): Това, което се прави, е неприлично!

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Въ прошетарната комисия народниятъ представител Стефанъ Доброволски се замѣнява съ народния представител Лона Гюровъ, а народниятъ представител Иванъ Инглизовъ — съ народния представител Стоянъ Филиповъ.

Които г. г. народни представители приематъ тѣй предложенитъ отъ бюрото поправки въ състава на поменатитъ парламентарни комисии, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

С. Мошановъ (д. сг): Скандалъ!

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Пристъпваме къмъ дневния редъ — докладъ на комисията по провѣрка на изборитѣ.

Ще се докладва изборътъ въ Бѣлоградчишката избирателна колегия.

Т. Бончевъ (д. сг): Г. председателю! Азъ бѣхъ отправилъ вчера питане до г. министра на вътрешнитъ работи.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Питането е препратено на г. министра, който ще Ви отговори.

Т. Бончевъ (д. сг): По правилника, министритъ сѣ длѣжни да отговарятъ на питаннята въ следващото заседание.

Азъ длѣжа да заявя предъ Народното събрание, че хората, за които е въпросъ въ моето питане, сѣ поставени подъ единъ нечутъ тероръ, а министрътъ не намира за нужно да отговори.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Питането Ви е препратено на г. министра, за да Ви отговори.

Има думата г. министрътъ на вътрешнитъ работи и народното здраве.

Министръ Н. Мушановъ: Г. Бончевъ се оплаква отъ тероръ. Азъ, ако бѣхъ видѣлъ такъвъ, преди Вашето питане щѣхъ да се заинтересувамъ. Вие, г. Бончевъ, не знаете реда, по който се отговаря на питаннята. Питането Ви едвамъ вчера ми е съобщено. Какъ искате тогава да направя своевременно справка по него! Увѣрявамъ Ви, че ще Ви отговоря въ първото заседание следъ събиране нуждитъ данни.

Т. Бончевъ (д. сг): Имате телеграма отъ кмета, който се оплаква.

Министръ Н. Мушановъ: Моля, моля, г. Бончевъ. Бждете по-спокоенъ.

(Пререкания на нѣкои отъ мнозинството съ Т. Бончевъ)

Т. Бошнаковъ (з): (Къмъ Т. Бончевъ) Не Ви е срамъ! Презъ вашия режимъ избихте маса народъ.

П. п. Ивановъ (з): Тия общински съветници трѣбва да си отидатъ, защото нѣматъ народното довѣрие.

Т. Бончевъ (д. сг): Недейте поставя г. Мушанова подъ попечителство. Нека той самъ ми отговори.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля! Г. министръ Мушановъ има думата.

Министръ Н. Мушановъ: (Къмъ Т. Бончевъ) Моля, г. Бончевъ, седнете си, за да Ви отговоря.

Т. Бончевъ (д. сг): Ама отъ тукъ (сочи центъра) ме предизвикватъ.

Министръ Н. Мушановъ: Азъ не Ви предизвиквамъ. Чакайте да Ви отговоря.

Ц. Пупешковъ (д. сг): (Къмъ министръ Н. Мушановъ) Нали тѣхъ (сочи земледѣлцитѣ) ще ги възпитавате?

Министръ Н. Мушановъ: Вие, г. Бончевъ, вчера сте отправили къмъ мене едно питане. Измежду вашата срѣда има по-стари парламентарни дейци, които ще Ви кажатъ, пъкъ и Вие трѣбва да знаете, че министрътъ нѣма възможностъ да Ви отговори веднага на питането. Той трѣбва да изучи въпроса и тогава да Ви отговори. Нима мислите, че телеграмата на кмета, която азъ съмъ получилъ, трѣбва да я счита като истина и само въз основа на нея да Ви отговоря? Азъ трѣбва за себе си най-напредъ да разбера какъ сѣ фактитъ, за да мога да Ви отговоря. А можехъ ли азъ отъ вчера до днесъ да провѣря фактитъ и да Ви отговоря? Бждете увѣренъ, че азъ нѣма да следвамъ практиката отъ миналото относно питаннята. Азъ винаги съмъ готовъ да отговарямъ на питання и да нося отговорноститъ, но недейте се нахвърля така: че министрътъ е длѣженъ да отговаря веднага на едно питане, защото имало нѣкъде тероръ.

Т. Бончевъ (д. сг): Ама, г. министре, измѣкватъ общински съветници изъ домоветѣ имъ.

Министръ Н. Мушановъ: Шомъ получа сведенията, ще Ви отговоря още въ първото заседание. Вие много добре знаете, че по-рано имате много по-големо търпение, за да имате и сега малко търпение. Особено за Васъ лично казвамъ това.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата докладчикътъ г. Боянъ Мелнишки.

Докладчикъ Б. Мелнишки (нац. л): Г. г. народни представители! Въ Бѣлоградчишката избирателна околия е имало записани всичко 13.837 избиратели. Въ изборитѣ на 21 юний сѣ гласоподавали 11.516 души. Отъ подаденитъ общо 11.516 бюлетини, 11.160 сѣ действителни и 255 недействителни. Действителнитъ бюлетини, подадени за 4-тѣ състезаващи се кандидатни листи, се разпредѣлятъ, както следва: за листата на Народния блокъ — 6.763; за коалицията на Демократическия съговоръ и Националния либералната обединена партия — 3.701; за Работническата партия — 688 и за Обединената партия — Венелинъ Ганевъ — 69. Понеже се избиратъ двама души народни представители, длѣтителтъ е 5.535. Отъ състезаващитъ се кандидатни листи, достига длѣтителя само листата на Народния блокъ. Поради това Видинскиятъ окръженъ сѣдъ, съ опредѣление отъ 25 юний т. г., е провъзгласилъ за редовно избрани кандидатитъ на Народния блокъ: Никола Кр. Каракашевъ и Коста Желевъ Димитровъ, а за подгласници: Никола Саф. Василевъ и Василь Д. Вълчковъ.

По този изборъ нѣма подадени контестации. Има само нѣколко оплаквания отъ застъпници и отъ кандидати, подадени въ деня на избора, които, обаче, не сѣ отъ значение за изборния резултатъ.

При това положение комисията приема избора за редовенъ и е на мнение, че следва да бжде утвърденъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Които приематъ да бжде утвърденъ изборътъ въ Бѣлоградчишката изби-

рателна околия, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в Българската избирателна околия.

Има думата докладчикът г. Христо Родев.

Докладчик Х. Родев (нац. л.): Г. г. народни представители! Във Българската избирателна околия има записани 21.646 избиратели. Гласоподаватели сж 19.467 избиратели. Подадени сж действителни бюлетини 19.241 и недействителни — 221. От подадените действителни бюлетини 19.241, Народният блок е получил 11.136, Демократическият сговор и Национал-демократическата партия — 4.497, Работническата партия — 2.306, Работническата социал-демократическа партия — 692, коалицията от Българския земеделски народен съюз, Занаятчийската професионална партия и Радикал-демократическата партия — 522 и Националната задруга — 85. Съставяли сж се 6 кандидатни листи. Втората, третата, четвъртата, петата и шестата листи не сж стигнали дълга. Поради това Врачанският окръжен съд, като е разгледал изборните книжа, правилно е провъзгласил за избрани първите трима кандидати от листата на Народния блок, а именно: Петко Христов Стоянов, от София, Тончо Христов Мечкарски, от с. Търнава, и Никола Гашевски, от гр. Бяла-Слатина.

Няма подадени контестації и оплаквания. Изборът е редовен и затова комисията е на мнение да се утвърди.

Председателстващ Н. Захариев: Които г. г. народни представители приемат да бъде утвърден изборът в Българската избирателна околия тъй, както се докладва от г. докладчика на комисията по изборите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в Дупнишката избирателна околия.

Има думата докладчикът, народният представител г. Георги Калъпов.

Докладчик Г. Калъпов (л.): Г. г. народни представители! Във Дупнишката избирателна околия сж подадени 18.884 действителни бюлетини, които се разпределят между разните състезаващи се листи по следния начин: Народно-стопанската партия е получила 34 гласа; Работническата социал-демократическа партия — 691; Работническата партия — 2.999; коалираните партии Демократически сговор и Национал-демократическата партия — 5.328; листицата при Българския земеделски народен съюз — „Врабча“ № 1 — 23; Федерацията на работническите социал-демократически организации и групи — 83, и Народният блок — 9.776 гласа.

Дължителът е 6.295 гласа. Околията избира трима народни представители.

Кюстендилският окръжен съд е образувал гражданско частно производство № 282/931 г. и на 26 юний т. г. сж определяне и провъзгласил за избрани следните кандидати: Христо Киселички, от с. Горна-Козница, Дупнишко, Христо Д. Близнаков, от гр. Дупница, и Георги п. Христов, от сжщия град, а за подгласници: Борис Ст. Боев, от с. Бабино, и Петър Н. Малюков, от гр. Дупница.

Комисията разгледа този избор в днешното си предобно заседание и е на мнение, чо той следва да бъде утвърден.

Трѣба да добавя, че законно подадени контестації по избора няма. Подадени сж били до нѣкои от секциите отделни заявления, въ които застъпниците сж се оплакали, и много от тѣх сж били удовлетворени. Когато централното околийско бюро е преглеждало книжата, намѣрена е била тази нередовност, която е отбелязана и въ протокола, че дневникът на избирателната секция въ с. Бураново е бил представен от народния представител Христо Близнаков, тъй като до това време не е бил представен от секцията към изборните книжа. Обаче впоследствие той е бил представен към дѣлото, и като сравних дневника, представен от г. Близнакова, и онзи, представен от секцията, оказаха се идентични и редовни.

Председателстващ Н. Захариев: Има думата народният представител г. Христо Близнаков.

Х. Близнаков (нац. л.): Г. г. народни представители! Макар да няма подадени контестації и оплаквания по редовността на този избор, който ще бъде утвърден тук тихо и мирно по стериотипен начин, аз дължа да подчертая, че той не е минал така, а напротив се произведе при небивал терор и насилие от страна на тогаваш-

ното управление. Цѣли две седмици преди избора, когато се завѣрваха листите, полицейски шайки, начело съ секретаря на дупнишкия околийски началник — който, за голѣмо съжаление, и досега стои на мѣстото си, въпрѣки тѣзи престѣпления, съ които се прояви, съ парабел да разгонва нашите събрания, да стреля въ събранията, да разтурва събранието въ с. Рила, да не позволява събрания — шайки, начело съ полицейските пристави от Св. Врач, Мехомия и Мелник, които сжщо така още се държат на мѣстата си, и начело съ цѣлата полиция от новите земи не ни позволяваха никакви събрания, не ни позволяваха да издаваме позиви. Вследствие на военното положение там, нашите позиви се цензурираха и не ни се позволяваше да пишемъ въ тѣх „омразния Демократически сговор“, а трѣбвало да пишемъ „любимия“! (Смѣхъ) А на комунистите позволяваха да прѣскаат афиши, въ които се говори за съветски строй, за Съветска Русия. Арестуваха нашите шофьори, отнемаха от насъ автомобилите, даваха ги на комунистите и виждате колко комунисти докараха тукъ.

Отъ работниците: А-а-а!

Х. Близнаков (нац. л.): Изгониха всички наши застъпници, които изпратихме отъ града въ селата. Въ повече отъ 10 села нашите застъпници бѣха бити, малтретирани, изгонени извън селата, а онѣзи, които бѣха отишли предварително, бѣха арестувани презъ цѣлата нощ. И въпрѣки това, г. г. народни представители, този избор минава тукъ мирно и тихо. Макаръ че тогавашните сговористични наричаха „шайкаджии“, „предатели“, „сръбски орѣдия и агенти“, ние сполучихме да вземемъ надъ 10 хиляди гласа срещу 5 хиляди и нѣколко гласа за правителствената листа, която безъ този тероръ не би получила дори и 2 хиляди гласа.

Като избранъ въ тази околия, дълженъ съмъ да подчертая това, за да се знае, и моля г. министра на вътрешните работи да си вземе бележка за всички полицейски органи, провинени презъ този изборъ, и да имъ даде заслуженото, като ги махне отъ тѣхните длѣжности, за да не провокиратъ по-нататъкъ българските избиратели. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващ Н. Захариев: Има думата народният представител г. Атанасъ Ненов.

А. Ненов (раб): Г. г. народни представители! Въ Дупнишкия край комунистите разполагали съ автомобилите на Народната коалиция! Ако ви чутъ работниците и селяните, тѣ ще ви се изсмѣятъ. Въ Дупница и въ Дупнишкия край по отношение на Работническата партия, на Трудовия блокъ, сжществуваше неописуемъ тероръ. Въ Дупница не бѣха разрешени събрания на Работническата партия. Разгонено бѣ сж бичове, парабели и камшици работническото събрание, свикано на 27 мартъ въ Дупница; бити работници. Въ с. Баня, Дупнишко, следъ събранието бити селяни. Въ с. Бабино, въ деня на избора избирателните карти сж раздавани въ тъмна стаичка. Въ тази тъмна стаичка дѣжващиятъ бирникъ е обискиралъ работниците и отнемалъ бюлетините на Трудовия блокъ; на работници, имената на които имамъ, сж дадени карти 10 минути преди преустановяването на избора. Тѣзи работници сж били насилвани да гласуватъ съ белязани сговористички бюлетини.

Такива факти мога да ви приведа още колкото искате. Тия факти говорятъ, че въ Дупнишкия край изборите сж опорочени, като волята на избирателя е насилена.

Ето защо азъ искамъ касирането на избора въ Дупнишката избирателна околия. (Ржкоплѣскания отъ работниците)

П. Стоев (раб): (Къмъ мнозинството) Сега ще гласувате за утвърждаването му!

Председателстващ Н. Захариев: Които сж съгласни да бъде утвърденъ изборътъ въ Дупнишката избирателна околия тъй, както се докладва, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

М. Станев (раб): Вие, които казвате, че Работническата партия е била подъ патронажа на Сговора, сега гласувахте за утвърдението на избора!

Председателстващ Н. Захариев: Ще се докладва изборътъ въ Радомирската избирателна околия. Има думата докладчикътъ г. Христо Родев.

Докладчик Х. Родев (нац. л.): Г. г. народни представители! Въ Радомирската избирателна околия броятъ на записаните избиратели е 19.915. Гласоподаватели сж 17.182.

Подаденият действителни бюлетини сж 16.057, а недействителните — 125.

Подаденият действителни гласове се разпределят между следните 5 листи, които сж се състезавали: Народният блок е получил 10.490 гласа; Народната коалиция — 3.767; Социалдемократическата партия 158; Работническата партия — 1.522 и коалицията от Българския земеделски народен съюз, Професионалната партия и Радикалдемократическата партия, сж оранжев цвят — 80 гласа. Понеже дѣлителят е 5.352, Кюстендилският окръжен съд е провъзгласил за избрани за народни представители и тримата кандидати от листата на Народния блок, а именно: Васил Анев, от с. Батановци, Радомирско, Боян Д. Мелнишки, от гр. Радомир и Димитър А. Богданов, от гр. Радомир, а останалите кандидати от същата кандидатна листа — за допълнителни народни представители.

По тоя избор не сж постъпили никакви контестации и никакви оплаквания. Постъпили сж няколко заявления, между които едно от застъпника на Народната коалиция, сж което се оплаква, че застъпникът на оранжевата листа въ сжщност е защищавал интересит на Народния блок и моли председателя да лиши Народния блок от втори застъпник. Това сж единственият и незначителен оплаквания.

Мнението на комисията е да бжде утвърден тоя избор и да бждат приети за народни представители провъзгласеният такива от Кюстендилския окръжен съд.

Председателстващ Н. Захариев: Които приемат да бжде утвърден изборът въ Радомирската избирателна околия, тъй както го докладва г. докладчикът, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Ще се докладва изборът въ Петричката избирателна околия.

Има думата докладчикът г. Йордан Косачев.

И. Косачев (нац. л): Г. г. народни представители! Въ Петричката избирателна околия броят на избирателите е 17.072. От тях сж гласоподавали 15.142. Подадени сж действителни бюлетини 14.878 и недействителни 264. Въ тази избирателна околия е имало само една листа с розов цвят — на коалицията на Демократическия сговор и Национал-libералната партия (обединена). Всички гласове въ тая избирателна околия сж подадени за тази листа. Кандидатите за народни представители от тази листа сж: Константин Д. Станишев, Атанас Х. Попов, Васил П. Димитров, Панчо А. Тошев и Иван Антонов.

Горноджумайският окръжен съд, като е разгледал на 26 юни т. г. гражданско дѣло 424/931 г. и като е взел пред вид, че по този избор нѣма извършени никакви нарушения, нѣма подадени никакви контестации и нѣма никакви оплаквания, съгласно чл. 120 от избирателния закон, е провъзгласил избрани за народни представители от Петричката избирателна околия Константин Д. Станишев, Атанас Х. Попов и Васил П. Димитров и за допълнителни народни представители Панчо А. Тошев и Иван Антонов.

Комисията е на мнение, че изборът е редовно произведен и ходатайства да бжде утвърден.

Председателстващ Н. Захариев: Които приемат да бжде утвърден изборът въ Петричката избирателна околия, тъй както го докладва г. докладчикът, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът въ Пловдивската градска избирателна околия.

Има думата докладчикът г. Георги Чернооков.

Докладчик Г. Чернооков (д. ст): Г. г. народни представители! Въ избора, произведен въ Пловдивската градска избирателна околия, сж се състезавали 9 листи: коалицията на Българския народен земеделски съюз, Демократическата партия, Радикалдемократическата партия и Национал-libералната партия, сж моравия цвят, която е получила 7.572 гласа; Работническата партия, сж сребрната бюлетина — 5.124 гласа; Прогресивно-радикалната партия, сж кафяв цвят — 2.511 гласа; коалицията на Демократическия сговор и Национал-libералната партия (обединена), сж розов цвят — 1.631 гласа; Работническата социалдемократическа партия, сж червен цвят — 389 гласа; коалицията от Българския земеделски народен съюз, Занаятчийската професионална партия и Радикалдемократическата партия, сж оранжев цвят — 187 гласа; Федерацията на работническите социалдемократически групи, сж вишнев цвят — 157 гласа; Народно-

стопанската партия, сж шоколаден цвят — 78 гласа, и коалицията от Либералната партия и Българския земеделски народен съюз (Плѣвен), сж вишен цвят — 61 гласа.

Подадени сж въ този избор всичко 17.710 гласа. Съгласно чл. 120 от избирателния закон, избирният дѣлитель е 4.427. При тоя дѣлитель днес управляващият блок — моравата бюлетина — получава 2 мандата и Работническата партия — 2 мандата.

От окръжния съд сж провъзгласени за избрани за народни представители от днес управляващия блок Димитър Ст. Дрънски и Тома Константинов, от Пловдив, а от Работническата партия — Стамат Ив. Кирков и Георги Костов, от Пловдив. За подгласници сж провъзгласени: по листата на управляващия блок Иван Бошков и Ангел Станков от Пловдив, а по листата на Работническата партия — Георги В. Радев, Димитър Шакаданов и Александър К. Куманов, от Пловдив.

Понеже е очевидно, че избирането на тези народни представители е резултат на едно правилно гласоподаване и избирателният закон не е нарушен, комисията еднодушно прие да помоли Народното събрание да утвърди тоя избор.

Председателстващ Н. Захариев: Които приемат да бжде утвърден изборът въ Пловдивската градска избирателна околия, тъй както е решила комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът въ Станимашката избирателна околия.

Има думата докладчикът г. Петър Кушев.

Докладчик д-р П. Кушев (мак): (От трибуната) Въ Станимашка избирателна околия има 21.618 избиратели. Въ изборите за XXIII обикновено Народно събрание, станали на 21 юни, сж гласували 19.215 избиратели, от които сж подадени действителни гласове — 18.929 и недействителни — 286; или всичко 19.215 гласа. Получили сж гласове: Народният блок — 9.334 гласа, Народната коалиция — 6.130 гласа, Работническата партия — 2.775 гласа. Социалдемократическата партия — 433 гласа; Национална задруга за политическо възраждане — 9 гласа; Федерацията на работническите социалдемократически групи — 8 гласа; Лѣвият блок — 55 гласа; Селсконационалният блок — 183 гласа; или всичко — 18.929 гласа.

Изборният дѣлитель е 6.309. При така подадените гласове, само гласовите, подадени за Народния блок съдържат дѣлителя и, съгласно постановлението на чл. 120 от избирателния закон, Народният блок взема и третия мандата. Пловдивският окръжен съд сж определение от 26 юни 1931 г. е провъзгласил за избрани от листата на Народния блок Адамъ Ст. Нейчев, от Станимака, Димо Ташев, от Станимака, и Апостолъ П. Стойков, от Пловдив, а за подгласници — Георги Д. Карапчев, от с. Арапово, и Райчо Ив. Найденов, от с. Чепеларе.

Към изборното дѣло не се вижда да е подадена никаква контестация, обаче личи, че въ изборите въ Станимашка избирателна околия е бил упражнен страшен терор.

Така напр., въ с. Павелско е арестуван от стражари кандидатът на Народния блок Апостолъ Стойков, на когото сж вземени бюлетините, позивити и др. и на сѣция е било запретиено да се връща обратно въ Станимашка околия.

Въ с. Папазлий, кметът и секретар-бирникът специално за случая приготвили избирателна кутия, пълна с сговористски бюлетини, и сж се помѣчили да извършат фалшификация, обаче, благодарение на застъпника на Народния блок, Димитър Пѣев, фалшификацията е била открита и навреме предотвратена.

Околийският началник Търпоманов е обиколил всички села и заплашвал лично избирателите, а нѣкъде, както е случая въ с. Караджово, е наанасял побой.

Кандидатите на тъй наречената Народна коалиция, Александър Христов и Христо Драголов, обикаляли околията през време на агитционния период и лично сж заплашвали избирателите, че ако гласуват за друга листа, освен за Демократическия сговор и Национал-libералната партия, щѣли да сложат главите си.

Председателстващ Н. Захариев: Които приемат да бжде утвърден изборът въ Станимашката избирателна околия, тъй както се докладва от г. докладчика, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в Луковитската избирателна околия.

Има думата докладчикът г. д-ръ Никола Чирпанлиевъ.

Докладчик д-ръ Н. Чирпанлиевъ (д. сг): Съ определението от 26 юний 1931 г. Плевенският окръжен съдъ провъзгласилъ за избрани в Луковитската околия г. г. Трифонъ Куневъ и Иванъ П. Драгойски. Гласоподавали 15.240 избиратели отъ всичко 17.707.

Подадени сж: за коалацията между Демократическия сговоръ и Националлибералната партия — 4.972 бюлетини; за Народния блокъ, съ моравъ цвѣтъ — 7.989 бюлетини; за лѣвицата отъ Българския народенъ земеделски съюзъ, „Врабча“ № 1 — 250 бюлетини.

Констатации нѣма подадени. Има подадени нѣколко заявления по този изборъ, които не сж отъ значение за редовността му.

Комисията реши да бѣде утвърденъ тоя изборъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сж съгласни да бѣде утвърденъ изборътъ в Луковитската избирателна околия, тѣ както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ в Бѣленската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Димитъръ Джанкардашлийски.

Докладчикъ Д. Джанкардашлийски (нац. л.): Г. г. народни представители! За изборитѣ, станали на 21 юний т. г. за XXIII-то обикновено Народно събрание, в Бѣленската избирателна околия сж гласували 13.846 избиратели отъ всичко записани в списъцитѣ 16.559. Състезавали сж се шестъ листи. Листата на Народния блокъ е получила 7.361 гласа; тази на Демократическия сговоръ и на Националлибералната обединена партия — 4.105 гласа; Работническата партия — 1.356; коалицията отъ Българския земеделски народенъ съюзъ, Занаятчийската професионална партия и Радикалдемократическата партия — 229 гласа; Работническата социалдемократическа партия — 107 и Националната задруга за политическо възбуждане — 376. Недействителни бюлетини — 311.

Съ протокола си отъ 26 юний т. г. Русенският окръженъ съдъ е провъзгласилъ за избрани отъ листата на Народния блокъ г. г. Петко П. Арабаджиевъ, отъ гр. Бѣла, и Тодоръ Ив. Момчиловъ, отъ с. Хюджекѡй, а за тѣхни подгласници отъ сѣщата листа г. г. Данаилъ Т. Анадолски, отъ гр. Бѣла, и Маринъ Писковъ, отъ с. Дземогили.

Изборътъ, както се вижда отъ книгата, е билъ редовенъ. Нѣма подадени никакви констатации. Комисията единодушно реши, и азъ ходатайствамъ предъ почитаемото Народно събрание изборътъ в Бѣленската избирателна околия да бѣде утвърденъ.

Б. К. Петковъ (раб): Г. председателю! Искамъ думата по Бѣленския изборъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представител г. Борисъ Кръстевъ Петковъ.

Б. К. Петковъ (раб): Г. г. народни представители! Изборитѣ в Бѣленска околия минаха подъ ужаса на кървавия фашистки тероръ.

Отъ сговориститѣ: А-а-а!

Б. К. Петковъ (раб): Тамъ пропадналиятъ кандидатъ — който го е чувалъ — Христо Стояновъ бѣше си разпасалъ пояса и навсѣкѣде, кѣдето минѣше, крѣвъ лѣеше. Първиятъ нашъ кандидатъ, Иванъ Василевъ, основенъ учителъ, бѣше битъ, бѣше цѣлъ облягъ въ кърви. Въ нѣд-вечерието на избора, три дена преди избора, въ с. Каранъ-Върбовка се постави полицейски участъкъ съ 20 души стражари. Тамъ никой не можеше да мине. Навсѣкѣде биеха. Въ с. Хюджекѡй викатъ първия нашъ кандидатъ, арестуватъ го и му нанасятъ побой. По това има заведено цѣло.

Азъ протестирамъ противъ тоя кървавъ изборъ в Бѣленска околия и искамъ да се касира.

Докладчикъ Д. Джанкардашлийски (нац. л.): Трѣбва да има подадена констатация, а такава нѣма.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представител г. Микчо Дилиановъ.

М. Дилиановъ (з): Г. г. народни представители! Така бързо гласувайки изборитѣ в разнитѣ околии, прави впечатление, наистина, че изборитѣ в тия околии сж минали мирно и тихо и че ние просто трѣбва да се радваме на оная свобода, която е била дадена презъ време на изборитѣ отъ бившегo управление на Демократическия сговоръ. За голѣмо съжаление, това е абсолютно невѣрно.

Нѣкой отъ работницитѣ: И вашитѣ гласуватъ за утвърждаването на тия избори.

М. Дилиановъ (з): И ако ние гласуваме за тия избори, азъ ще ви обясня защо. Изборитѣ в всички околии, които досега минаха, кѣде по-малко, кѣде повече, сж ставали при тероръ, а въ нѣкои околии, изборитѣ въ които тукъ бѣха утвърдени мѣлкомъ — тамъ терорътъ е билъ нечуванъ. Така е, напр., съ избора въ Шуменската околия, който се гласува миналата вечеръ така, както се държатъ хората на погребение — съ мълчание. Азъ не искамъ да ви разгрѣщамъ подробно печалгитѣ страници на изборнитѣ дни, за да видите какъвъ тероръ се разигра въ Шуменската околия. Г. генералъ Савовъ би могълъ да стане и отъ трибуната да ви опише всички ония мърсотии, които той срѣщаше презъ време на изборната борба на своя пѣтъ. Ние имаме фотографии, кѣдето се виждатъ полицаи, какъ сж на пусия въ дефилето; какъ търкалятъ канари, за да заприщятъ пѣтиците, за да не могатъ да минатъ автомобилитѣ на опозиционнитѣ агитатори. Имамъ фотография, на която се вижда, какъ г. генералътъ е прескачалъ препятствия и е върщанъ назадъ; какъ г. министъръ Гичевъ поже е блѣсканъ. Имамъ фотографии на барикадитѣ, поставени на пѣтя имъ.

Ние минахме всичко туй мѣлкомъ. Но понеже вънъ, въ обществото, вече се експлоатира и навсѣкѣде започна да се носи мѣлва, че действително сме имали напълно свободни избори, ние вземаме думата, за да подчертаемъ, че изборитѣ станаха при страшенъ тероръ. (Рѣжкоплѣскания отъ мнозинството) Ако ние сега гласуваме тия избори да бѣдатъ утвърдени, ние не ги гласуваме затуй, защото Демократическиятъ сговоръ ги е произвеждалъ свободно. Фактически Демократическиятъ сговоръ бѣше смачканъ отъ народната воля и ние тукъ гласуваме за Народния блокъ. (Рѣжкоплѣскания отъ земеделцитѣ) Народътъ, събранъ около знамето на Народния блокъ, решително се противопостави на организираната шайка на правителството въ време на изборитѣ. Той я парализира и даде единъ действително свободенъ резултатъ при най-несвободнитѣ избори, каквито сж ставали въ България. (Рѣжкоплѣскания отъ мнозинството) Азъ не искамъ да ви чета данни, защото не искамъ да отнемамъ скѣпото време на Народното събрание. Доста много се писа навремето. Ще имаме случай по избори, които сигурно ще бѣдатъ аспектирани и ще бѣдатъ отхвърлени, да си кажемъ думата по-подробно.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представител г. Стойчо Мошановъ.

С. Мошановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ нѣмаше да вземамъ думата и считамъ, че никой не би трѣбвало да взема думата по избори, по които заинтересуванитѣ сами не сж счели за нуждно да покажатъ на Народното събрание известни грѣшки, известни престѣпления, известни издевателства. . . .

Нѣкой отъ земеделцитѣ: И инквизиции.

С. Мошановъ (д. сг): известни инквизиции на властта. Не трѣбва да се забравя,

Отъ мнозинството: Не можемъ да забравимъ.

С. Мошановъ (д. сг): . . . въ никой случай не трѣбва да се забравя, че ние дѣеъ действуваме като съдии. (Възбуждения отъ мнозинството)

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля, тишина, господа!

Нѣкой отъ земеделцитѣ: И той станалъ да приказва! Защо приказва, когато ние знаемъ какъ минаха изборитѣ?

С. Мошановъ (д. сг): Азъ още не съмъ почналъ да приказвамъ. Имайте търпение да чуе моятъ мисълъ, и следъ това всѣки може да вземе думата и да ме обори. Азъ нѣмаше да стане да говоря, ако г. Минчо Дилиановъ не бѣше взелъ думата и не бѣше говорилъ съ такъвъ тонъ, че да създава настроение, безъ да има поводъ за това отъ до-

клада, който се прави, още повече когато ние имаме много избори, които сж контестирани, по които има съдебни следствия и дето въз основа на провѣрени сведения отъ съдебната власт, а не по нахвърлени приказки отъ тогава и оногава, вие ще може да си кажете много по-тежко, много по-изобличително думата за тая власт, която произведе изборитѣ. Нека да чакаме този денъ, за да може всѣки по съвѣст, въз основа на провѣрени данни, да каже своята дума. (Възражения отъ земледѣлцитѣ)

Председателствуващ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля, господа!

С. Мошановъ (д. сг): За всѣко нѣщо си има времето да се приказва. Ние сме избрани за народни представители . . . (Възражения отъ земледѣлцитѣ)

Нѣкой отъ земледѣлцитѣ: Полицейски избраници сте вие!

Председателствуващ Н. Захариевъ: Моля, тишина, господа!

С. Мошановъ (д. сг): Вие имате привилегията да бждете болшинство . . .

Нѣкой отъ земледѣлцитѣ: Сега ли го разбрахте?

С. Мошановъ (д. сг): . . . вие имате привилегията да бждете управление, всичко е въ вашитѣ рѣце. Ще имате възможност тия, които иматъ гузна съвѣст, да ги поставите на мѣстото имъ; ще имате възможност тия, които сж вършили престѣпления . . .

М. Дилиановъ (з): Ще ви гласуваме амнистия, понеже поради безумие сте извършили това! (Ржкоплѣскания отъ земледѣлцитѣ. Глъчка)

Председателствуващ Н. Захариевъ: (Силно звъни) Моля, тишина, господа. Престанете!

С. Мошановъ (д. сг): До сега азъ не съмъ извинилъ нито едно престѣпление, за да може да ми се правятъ тия възражения.

М. Дилиановъ (з): Г. Мошановъ! Ето, заповѣдайте, фотографии. (Подава му фотографии)

С. Мошановъ (д. сг): Г. Дилиановъ! Нѣма защо да правите тия работи, които на васъ малко приличатъ, защото сте били въ Парламента.

М. Дилиановъ (з): Защото въ по-раншитѣ избори ме интернирахте ли? Арестувахте ме посрѣдъ нощъ въ Русе и ме интернирахте, за да не участвувамъ въ избора. (Ржкоплѣскания отъ земледѣлцитѣ)

С. Димитровъ (раб): И тогава и сега се избива работническата класа. Само ние сме, които сочимъ истинския пътъ.

Отъ мнозинството: А-а-а!

Председателствуващ Н. Захариевъ: (Звъни)

М. Дилиановъ (з): (Къмъ сговориститѣ) Цѣлъ тренъ стражари и детективи имаше и били свободни изборитѣ. Посипете си главитѣ съ пепель и мълчете! Ние ще гласуваме за утвърдението на тия избори, въ които народътъ е гласувалъ за насъ.

Председателствуващ Н. Захариевъ: Моля, тишина, г-да!

С. Мошановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Азъ взехъ думата не за да опровергавамъ; азъ взехъ думата само за да направя единъ апелъ за хладнокрѣвие и благоразумие при разглеждане изборитѣ за народни представители. (Възражения отъ мнозинството) Искать да направя и упрѣкъ на г. Минчо Дилиановъ, че безъ никаква нужда и безъ никакъв поводъ той иска да хвърли семето на страстьта и на раздора при разглеждането на изборитѣ, по които не другъ, а законътъ, практиката въ всички страни ни повеляватъ да бждемъ само сждии. Нека запазимъ спокойната и безпристрастна атмосфера на сжда и тогава и ние тукъ, и вие тамъ ще изпълнимъ дълга си. (Ржкоплѣскания отъ сговориститѣ)

Председателствуващ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Владимиръ Станковъ.

В. Станковъ (раб): Ние тукъ сега разглеждаме онѣзи избори, при които нашитѣ гласоподаватели ни избраха. Питамъ азъ г. г. народнитѣ представители, особено тия отъ Земледѣлския съюзъ: иматъ ли куражъ да вдигнатъ рѣка, за да утвърдятъ тая изборъ, въ който сж избрани убийцитѣ на Стамболийски, на Петко Петковъ и на . . . (Ржкоплѣскания отъ работницитѣ) Тия господа (Сочи мнозинството), преди малко, както и сега, викатъ, пицятъ: „Тероръ!“ (Пререкания между А. Бояджиевъ и нѣкои земледѣлци)

Председателствуващ Н. Захариевъ: (Звъни)

В. Станковъ (раб): Въ лицето на г. Цанкова сговориститѣ не избиха ли 26 хиляди души?

Отъ работницитѣ: Вѣрно! (Ржкоплѣскания)

В. Станковъ (раб): Онази тѣла ще вдигне рѣка, за да утвърди този изборъ. Работническата класа, когато възтържествува, ще отсѣче тази рѣка. (Глъчка)

Председателствуващ Н. Захариевъ: Има думата г. министърътъ на вътрешнитѣ работи и народното здраве.

Министъръ Н. Мушановъ: (Къмъ В. Станковъ) Азъ Ви моля да ми кажете, коя рѣка ще отсѣче Работническата партия?

Отъ работницитѣ: Работническата класа.

Министъръ Н. Мушановъ: Коя рѣка ще отсѣче работническата класа? Нека ми се обясни коя рѣка ще отсѣче?

С. Димитровъ (раб): Ржката на финансовия капиталъ, който ограбва работническото.

Министъръ Н. Мушановъ: Финансовиятъ капиталъ ималъ рѣка!

А. Бояджиевъ (раб): Вие сждебенъ следовател ли сте? Тукъ нѣмаме сждъ.

Министъръ Н. Мушановъ: Уважаеми г-да! Недейте влива масло въ огъня. Азъ ви предупреждавамъ втори пътъ: пазете си езика и недейте дразни гражданството въ страната, защото ми се чини, че вие ще изтеглите първи. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

А. Бояджиевъ (раб): (Възразява)

Отъ мнозинството: Стига бе! (Глъчка)

Председателствуващ Н. Захариевъ: (Звъни) Които г. г. народни представители приематъ да се утвърди изборътъ въ Бѣленска избирателна колегия, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Русенската градска избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Христо Манафовъ.

Докладчикъ Х. Манафовъ (д): Г. г. народни представители! При избора въ Русенската градска избирателна околия сж се състезавали 7 листи. Подадени сж били 10,497 бюлетини, отъ които действителни 10,395 и недействителни 102. Действителнитѣ бюлетини се разпредѣлятъ така: Народниятъ блокъ — 3,826, коалицията Демократически сговоръ и Националлибералната обединена партия — 2,380, Работническата партия — 3,044 Лѣвиятъ блокъ — коалиция на Българския земледѣлски народенъ съюзъ (оранжевъ) и на Занаятчийската партия — 183, Социалдемократическата партия — 385, Националната задруга за политическо възраждане — 486, Народостопанската партия — 41 и Социалистическата федерация — 50.

При така полученитѣ резултати отъ избора, никоя отъ състезаващитѣ се листи не е достигнала първия дѣлитель, който е 5,198. Вториятъ дѣлитель, който е 3,465, се достига отъ листата на Народния блокъ, вследствие на което той взема и двата мандата.

Русенскиятъ окръженъ сждъ, въ заседанието си на 26 юний т. г., е утвърдилъ така произведенния изборъ въ Русенската градска избирателна околия, по който нѣма подадени никакви оплаквания и контестации, и е провъзгласилъ за избрани г. Никола Ст. Мушановъ, отъ София, и г. Василь Янакиевъ Касабовъ, отъ Русе, а за подгласници — Костадинъ Ц. Краевъ и Захари Димовъ Димитровъ.

Комисията по провѣрка на изборитѣ, следъ като прегледа избора въ тази околия, констатира, че не сж извър-

шени никакви нарушения на изборителния закон, вследствие на което предлага на Народното събрание да утвърди тоя избор.

Председателстващ Н. Захариев: Които приемат да бъде утвърден изборът в Русенската градска изборителна околия, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборът в Софийската градска изборителна околия.

Има думата докладчикът г. Василъ Мариновъ.

Докладчикъ В. Мариновъ (д): Г. г. народни представители! При произвеждане на 21 юний т. г. избора в Софийската градска изборителна околия, изборителът по списъка сж били 64.026; отъ тѣхъ сж гласували 50.271 души. Отъ полученитѣ гласове 49.672 сж действителни и 605 — недействителни. Полученитѣ гласове се разпредѣлятъ както следва: Народенъ блокъ — 22.377, коалиция на Демократическия сговоръ и Националлибералната обединена партия — 13.091, Работническа партия — 9.697, Съюзъ на българскитѣ фашисти — 132, Националхристиянската партия — 13, Народостопанска партия — 244, Български земеделски народенъ съюзъ — крило Томовъ, сѣ Радикалдемократическата и Занаятчийската партии — 430, Национална задруга за политическо възраждане — 440, Обединената партия — 313, либерали — крило Тончевъ, сѣ земеделци — 980, социалдемократи — 1.269 и лѣвицата при Българския земеделски народенъ съюзъ — 16 гласа.

Софийскитѣ окръженъ сѣдъ, вѣ заседанието си на 27 юний т. г., е провъзгласилъ за избрани, при изборенъ дѣлителъ 5.519, следнитѣ кандидати: отъ листата на Народния блокъ — Александъръ Малиновъ, Стоянъ Костурковъ, Георги Петровъ, Жеко Маджаровъ и Христо Манфовъ; отъ листата на коалицията Демократически сговоръ и Националлиберална обединена партия — Андрей Ляпчевъ и Боянъ Смиловъ и отъ листата на Работническата партия — Петко Стоевъ и Александъръ Наумовъ. Останалитѣ партии оставатъ подъ изборния дѣлителъ и затова не участвуватъ вѣ разпредѣлението на мандатитѣ.

Г. г. народни представители! Комисията по провѣрка на изборитѣ, като констатира, че при произвеждане избора за народни представители на 21 юний т. г. вѣ Софийската градска изборителна околия не сж станали никакви закононарушения и не сж подадени никакви констатации, на мнение е изборътъ вѣ тази околия да бъде утвърденъ, и азъ моля народното представителство да го утвърди.

Председателстващ Н. Захариев: Има думата народниятъ представител г. Александъръ Наумовъ.

А. Наумовъ (раб): Г. г. народни представители! Изборътъ вѣ Софийската градска изборителна околия се произведе при небивалъ полицейско-фашистки тероръ. Това показва фактътъ, че свиканитѣ отъ Работническата партия събрания бѣха нападани отъ шайки на Сговора и отъ полицията. Така напр., предизборното събрание, състояло се на улицитѣ „Димитъръ Петковъ“ и „Царъ Симеонъ“, бѣ нападнато отъ шайка, ръководена отъ Петъръ Мацанкиевъ, събранитѣ вътре бѣха бити най-жестоко и бѣха арестувани трима работници вѣ Х полицейски участъкъ. Всичко това бѣше покровителствувано отъ началника на сѣция полицейски участъкъ.

Събранието, станало на улицитѣ „Опълченска“ и „Позитано“, бѣше разгонено най-позорно подъ покровителството на груповия началникъ отъ II полицейски участъкъ Дочевъ, азъ бѣхъ битъ и заедно сѣ двама други работници бѣхме арестувани и ни нанесоха побой, за което има съставенъ актъ.

Събранието вѣ квартала Лозенецъ бѣ нападнато отъ една националлибералска шайка и работницитѣ бѣха бити и разгонени.

Вѣ самия изборенъ день всички наши позиви бѣха изпослжвани и унищожавани, а разпослжващитѣ позивитѣ бѣха арестувани и бити. Така, вѣ II полицейски участъкъ бѣха арестувани осемъ души и петъ души бѣха бити. Бюлетинитѣ вѣ XIX секция вѣ училището „Викторъ Григоровичъ“ бѣха откраднати и надупчени. Вѣ 32 секция вѣ квартала „Ив. Вазовъ“, Иванъ Георгиевъ, застъпникъ и агитаторъ, бѣше битъ най-жестоко, главата му бѣше пукната отъ шайкитѣ на правителството на Сговора.

Ето защо изборътъ вѣ Софийската градска изборителна околия е произведенъ при жестокъ тероръ надъ Работническата партия, който тероръ не ѝ позволи да извърши своята агитация. Избранитѣ народни представители отъ Народния блокъ и Сговора сж избраници на демагогията и насилието, които и днесъ се поддържатъ. Само избра-

нитѣ на Работническата партия сж избраници на работницитѣ отъ София.

Азъ настоявамъ и искамъ изборътъ вѣ Софийска градска изборителна околия да се касира.

Докладчикъ В. Мариновъ (д): Г. г. народни представители! Преди всичко представителитѣ на Работническата партия трѣбваше да знаятъ какво повелява законътъ и, ако не сж го изпълнили, нѣма защо днесъ да роптаятъ за това, че не знаятъ законитѣ.

П. Стоевъ (раб): На г. Дилиновъ кажете.

Докладчикъ В. Мариновъ (д): Констатации противъ избора вѣ Софийската градска изборителна околия нѣма подадени. При това положение комисията не зная дали работницитѣ сж правили събрание или не, какъ сжгонени, или какво сжправили. Тѣ сжмогли да правятъ събрания. Ето защо азъ моля да бъде утвърденъ изборътъ вѣ Софийската градска изборителна околия.

Председателстващ Н. Захариев: Които сж съгласни изборътъ вѣ Софийската градска изборителна околия да бъде утвърденъ, тѣ както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ вѣ Самоковската изборителна околия.

Има думата докладчикътъ г. Желю Йордановъ.

Докладчикъ Ж. Йордановъ (з): Г. г. народни представители! Централното изборно бюро вѣ гр. Самоковъ сѣ протоколъ отъ 22 юний 1931 г. констатира, че вѣ Самоковската изборителна околия броятъ на записанитѣ гласоподаватели е 11.808, отъ които гласували 10.656. Получени действителни бюлетини 10.442, недействителни — 214. Действителнитѣ бюлетини се разпредѣлятъ между разнитѣ листи така: коалицията Демократически сговоръ и Националлиберална обединена партия е получила 2.719; Народниятъ блокъ: Български земеделски народенъ съюзъ — Врабча № 1, Демократическа партия, Български земеделски народенъ съюзъ — Ст. Загора, Националлиберална партия и Радикална партия — 5.311; Обединената партия — 1.311; коалицията: Български земеделски народенъ съюзъ, Занаятчийско-професионална партия, Радикалдемократическа партия — 33 гласа; Работническата партия — 929, коалицията: Либерална партия, Български земеделски народенъ съюзъ — „Врабча“ — 24. II. 1929 г., гр. Плѣвенъ — 109 гласа и Социалдемократическата партия — 19 гласа.

Окрѣжниятъ сѣдъ на 26 юний 1931 г. се е събралъ и провѣрилъ полученитѣ гласове отъ всички листи. Дѣлителъ е 5.218. Съгласно чл. 120 отъ изборителния законъ, тѣй като само листата на Народния блокъ е получила 5.311 гласа, т. е. достига дѣлителя, тя следва да вземе и двата мандата. И сѣдътъ опредѣли: провъзгласяватъ се за избрани за народни представители Никола Гавраиловъ и Александъръ Т. Николаевъ, а за подгласници: Коте Цинцарски и Георги Монджиевъ.

Комисията по провѣрка на изборитѣ, като приема избора за редовенъ, моли г. г. народнитѣ представители да го утвърдятъ.

Председателстващ Н. Захариев: Които сж съгласни да се утвърди изборътъ вѣ Самоковската изборителна околия, тѣй както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ вѣ Ихтиманската изборителна околия.

Има думата докладчикътъ г. Стойчо Мошановъ.

Докладчикъ С. Мошановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Вѣ Ихтиманска изборителна околия се избиратъ двама народни представители. Отъ 11.899 избиратели вѣ тази изборителна околия, гласували сж 10.249 избиратели; получени сж 10.042 действителни бюлетини и 207 недействителни.

Кандидатната листа на Работническата партия сѣ бюлетина сребренъ цвѣтъ е получила 1.058 гласа; кандидатната листа на коалицията отъ партиитѣ: Демократически сговоръ и Националлибералната обединена партия, сѣ бюлетина розовъ цвѣтъ, е получила 2.677 гласа; кандидатната листа на Националната задруга за политическо възраждане е получила 68 гласа; кандидатната листа на коалицитѣ сѣ партии: Либерална партия, Български земеделски народенъ съюзъ „Врабча“ — 24 феврурий 1929 г., гр. Плѣвенъ — 59; кандидатната листа на коалицитѣ сѣ партии: Български земеделски народенъ съюзъ, Занаят-

чийско-професионална партия и Радикалдемократическа партия съ оранжевъ цвятът на бюлетината — 101 гласа; кандидатната листа на коалиралитъ се партии: Български земеделски народен съюз — „Врабча“, Демократическа партия, Български народен земеделски съюз — Ст.-Загора, Националлиберална партия и Радикална партия съ бюлетина моравъ цвятът — 5.873 гласа; кандидатната листа на Работническата социалдемократическа партия — 66 гласа и кандидатната листа на Обединената партия — 140 гласа.

Въз основа на протокола на централното изборно бюро въ гр. Ихтиманъ, Софийският окръжен съдъ, въ заседанието си отъ 27 юний 1931 г., следъ като е намѣрилъ, че длѣтителъ е 5.021 и че всички кандидатни листи, освенъ тая на Народния блокъ съ моравата бюлетина, сѣ подъ длѣтителъ, провъзгласява за избрани народни представители въ Ихтиманската избирателна околия: Константинъ Владовъ Муравиевъ и Юрданъ Хр. Косачевъ, а за допълнителни: Велко Анг. Боршуковъ и Петъръ Н. Стайковъ.

По този изборъ не е постѣпила никаква контестація. Комисията по провѣрка на изборитѣ намѣри единодушно изборитѣ за редовенъ и моли и вие да го утвърдите.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сѣ съгласни да бѣде утвърденъ изборитѣ въ Ихтиманската избирателна околия, така както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборитѣ въ Айтоската избирателна околия.

Докладчикъ С. Мошановъ (д. сг): Г. г. народни представители! Въ Айтоската избирателна околия сѣ получени 19.074 действителни бюлетини. Изборниятъ длѣтителъ е 6.358. Само листата на коалиралитѣ се партии: Български земеделски народенъ съюз — Врабча, Демократическа партия, Български земеделски народенъ съюз — Стара-Загора, Националлиберална партия и Радикална партия, т. е. Народниятъ блокъ, съ моравата бюлетина достига длѣтителъ, вследствие на което окръжниятъ съдъ сѣ опредѣление отъ 26 юний 1931 г. провъзгласява за избрани за народни представители въ Айтоска избирателна околия Борисъ Ецовъ, Иванъ П. Стойновъ и Димитъръ Зл. Джанкардашлийски. Допълнителни народни представители не се провъзгласяватъ, понеже липсватъ кандидати за такива отъ тази листа.

По този изборъ не сѣ постѣпили никакви оплаквания. Макаръ протоколътъ на централното изборно бюро да не съдържа всички елементи, които изисква избирателниятъ законъ, комисията по провѣрка на изборитѣ намѣри, че той пропускъ нѣма значение за утвърждаване на избора, защото окръжниятъ съдъ, отъ даннитѣ, които сѣ му били представени, е могълъ да избере необходимитѣ му данни, за да провъзгласи избранитѣ народни представители.

Комисията по провѣрка на изборитѣ намира, че може да се утвърди изборитѣ въ Айтоска избирателна околия, и отъ нейно име азъ ви моля да се съгласите да бѣде утвърденъ този изборъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сѣ съгласни да бѣде утвърденъ изборитѣ за народни представители въ Айтоската избирателна околия, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборитѣ въ Свищовската избирателна околия.

Има думата докладчикътъ г. Христо Киселички.

Докладчикъ Х. Киселички (з): Г. г. народни представители! Отъ преброителния листъ на централното бюро на Свищовската избирателна околия се вижда, че тамъ не е дадена никаква контестація за нередовностъ по избора. Въ поменатата околия е имало записани 22.931 избиратели, подадени сѣ били действителни бюлетини 20.463; недействителни 222. Гласовѣтѣ, подадени за шестѣ листи, които сѣ се състезавали, се разпредѣлятъ така: кандидатната листа на Социалдемократическата федерация, съ вишневъ цвятъ, е получила 73 гласа; кандидатната листа на Работническата партия, съ сребренъ цвятъ — 3.241 гласа; кандидатната листа на Работническата социалдемократическа партия, съ червенъ цвятъ — 562 гласа; коалицията (Народенъ блокъ), съ моравъ цвятъ — 10.923 гласа; Народна коалиция (Демократически съговоръ и Националлиберална партия обединена), розовъ цвятъ — 5.331 гласа; коалиралитѣ се Български земеделски народенъ съюз, Занаятчийската професионална партия, Радикалдемократическата партия, оранжевъ цвятъ — 333 гласа.

Съ опредѣление Свищовскиятъ окръженъ съдъ въ заседанието си на 26 юний 1931 година е разгледалъ длѣлото

по провѣрка на изборитѣ въ Свищовска околия, и погърдява, че въ Свищовската околия е имало 22.931 гласо-подаватели; подадени действителни бюлетини 20.463, недействителни 222.

И действително, шестѣ листи, които сѣ се състезавали въ околията, сѣ получили гласове както следва: първата отъ тѣхъ, Народниятъ блокъ, съ моравъ цвятъ, е получила 10.923 гласа; втората — Демократическиятъ съговоръ и Националлибералната партия, розовъ цвятъ — 5.331 гласа; третата — Работническата партия, съ сребренъ цвятъ — 3.241 гласа; четвъртата — Работническата социалдемократическа партия, съ червенъ цвятъ — 562 гласа; петата — Българскиятъ земеделски съюзъ, Занаятчийската професионална партия, Радикалната партия, оранжевъ цвятъ — 333 гласа и шестата — Социалдемократическата федерация, съ вишневъ цвятъ — 73 гласа.

Съгласно избирателния законъ съдътъ разпредѣля тритѣ мандата, споредъ действителнитѣ 20.463 бюлетини, при длѣтителъ 6.821 гласа.

Съдътъ намира, че втора, трета, четвърта, пета и шеста листа попадатъ подъ делителя и не взематъ мандатъ. Мандатитѣ се взематъ отъ първата листа по гласове (Народенъ блокъ) и се провъзгласяватъ за избрани: 1) Георги Енчевъ, отъ с. Българени, Свищовско, съ 10.916 гласа, 2) Никола Алексиевъ, отъ село Бѣлени, Свищовско, съ 10.914 гласа; 3) Борисъ Недковъ Ивановъ, отъ гр. Свищовъ — 10.922 гласа. За подгласници отъ поменатата листа оставатъ: 1. Димо Ивановъ Дончевъ, отъ гр. Свищовъ, съ 10.920 гласа и 2. Димитъръ Д. Николовъ, отъ с. Деково, съ 10.919 гласа.

Комисията по провѣрка на изборитѣ вижда отъ преписката, че не е подадена контестація за нередовностъ по избора, намира го за редовенъ и моли г. г. народнитѣ представители да го одобрятъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сѣ съгласни да се утвърди изборитѣ въ Свищовската избирателна околия, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборитѣ въ Еленската избирателна околия.

Има думата докладчикъ г. Благой Калиновъ.

Докладчикъ Б. Калиновъ (з): Г. г. народни представители! Въ Еленска избирателна околия сѣ били записани 14.982 избиратели, гласоподаватели сѣ 9.119; подадени сѣ действителни бюлетини 9.056 и недействителни 65. Отъ действителнитѣ бюлетини, 9.056, Работническата партия е получила 489; Работническата социалдемократическа партия е получила 123; коалицията на Б. н. з. съюзъ (Врабча), Демократическата партия, Б. н. з. съюзъ (Стара-Загора), Националлибералната партия и Радикалната партия, е получила 5.964; коалицията отъ Демократически съговоръ и Националлибералната (обединена) партия е получила 2.480 гласа.

При този резултатъ и при числото на мандатитѣ въ тази избирателна околия — два мандата — изборниятъ длѣтителъ е 4.528, при което положение следва и двата мандата да се получатъ само отъ коалиралитѣ се партии Б. н. з. съюзъ (Врабча), Демократическата партия, Б. н. з. съюзъ (Стара-Загора), Националлибералната и Радикалната партии.

Посоченитѣ въ протокола отъ 22 юний 1931 г. на централното бюро нередовности не сѣ отъ естество да измѣнятъ резултата на избора.

При това положение окръжниятъ съдъ опредѣли: провъзгласява за народни представители на Еленската избирателна околия за XXIII обикновено Народно събрание отъ листата на коалиралитѣ се партии Б. н. з. съюзъ (Врабча), Демократическата партия, Б. н. з. съюзъ (Стара-Загора), Националлибералната партия и Радикалната партия: 1) Симеонъ Хр. Патеви, отъ с. Константинъ, и 2) Александъръ И. Кондаковъ, отъ гр. Елена, а за запасни: Иванъ С. Бояджиевъ отъ с. Беброво, Еленско, и Михаилъ Ил. Палевъ отъ с. Златарица, Еленско.

Комисията, като прегледа изборнитѣ книжа и констатира, че не сѣ постѣпили никакви контестації, взе единодушно решение да бѣде утвърденъ този изборъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които сѣ съгласни да се утвърди изборитѣ въ Еленската избирателна околия, както се докладва отъ г. докладчика, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборитѣ въ Ескиджумайската избирателна околия.

Има думата докладчикът г. Асенъ Стоевъ.

Докладчикъ А. Стоевъ (з): Г. г. народни представители! Отъ определеното на Шуменския окръженъ съдъ и другитъ изборни книжа въ преписката се вижда, че въ тази околия сж се състезавали 7 листи. Числото на действителнитъ бюлетини, подадени въ околията, е 13,012, подадени по листи, както следва: за Народния блокъ, съ моравата бюлетина, 6,787 гласа; за коалицията между Сг-вора и националибералитъ, съ розовата бюлетина, 3,744 гласа; за Работническата партия съ сребърния цвѣтъ, 1,537 гласа; за Обединената партия, съ синята бюлетина, 453 гласа; за листата на коалиралитъ се партии: Българския земеделски народенъ съюзъ, Занаятчийска партия и Радикалдемократическа партия, съ оранжевата бюлетина, 222 гласа; за листата на Работническата социалдемократическа партия, съ червената бюлетина, 189 гласа; за листата на Националната задруга, съ комбинирани цвѣтъ, черенъ и жълтъ, 78 гласа.

Околията избира двама народни представители. Изборниятъ длителъ е 6,506 гласа, вследствие на което всичкитъ партии, получили по-малко гласове, падатъ подъ изборния длителъ. Шуменскиятъ окръженъ съдъ въ определеното си отъ 26 юний 1931 година е утвърдилъ отъ тая листа кандидатитъ на Народния блокъ: Добри Аврамовъ Свинаровъ и Аврамъ Аврамовъ и подгласници: Иванъ Абаджиевъ и Димитъръ Стоевъ.

Нѣма постъпили никакви контестации по тоя изборъ. Комисията намира, че изборътъ е редовенъ и моли Народното събрание да го утвърди.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Аврамъ Аврамовъ.

А. Аврамовъ (з): Г. г. народни представители! Изборътъ въ Ескиджумайската избирателна околия не мина току-тъй мирно и тихо. Още преди избора, по нареждане на съдията, се опредѣли кѣде, въ кое здание, ще заседаватъ изборнитъ бюро. Така избирателното бюро въ село Чаушкьой бѣ помѣстено въ една стая, неотговаряща на необходимитъ условия, кждето тогавашната властъ си е правила смѣтка да вземе довѣрието на народа, като го притисне и изтезава, тъй както го изтезаваше 8 години. По желание на кандидатитъ за народни представители отъ тая колегия, мировиятъ съдия поиска да провѣри дали изборното бюро е поставено на такава мѣсто, кждето трѣбва да бѣде поставено, а именно въ центъра на селото, въ народното училище. Отивайки да извърши тая провѣрка, въоръжени правителствени шайки и банди, цивилини, явни и тайни, спиратъ автомобилъ на мировия съдия, стрелятъ по него и го заставятъ да чака.

Отъ земеделцитъ: Позоръ!

А. Аврамовъ (з): Ескиджумайскиятъ мирови съдия протестира предъ тѣзи въоръжени шайки, като имъ показва кръста, който носи и като имъ казва, че е мирови съдия. Тамошното население, което е инородно, казва: „Ние кръста не признаваме, ние съдията не признаваме, ние признаваме тукашнитъ депутати“. Трѣбваше по този начинъ съдебната властъ да се опозори, трѣбваше 15—20 минути бюстителътъ на закона да бѣде задържанъ отъ неотговорни фактори затуй, че не можалъ да се легитимира!

Освенъ това изборътъ мина при пълненъ тероръ. Бѣха докарани отъ София и други мѣста явни и тайни полицаи — тайнитъ полицаи безъ никакви значки, а явнитъ безъ всѣкакви стражарски нумера. Бѣха разтурени събранията на Народния блокъ въ следнитъ села: Черковна, Търновоца, Чаушово, Орченларъ, Муратларъ, Карлж-кьой, Геренъ, Бухларъ и пр. и ораторитъ на Народния блокъ, кандидати за народни представители, бѣха малтретирани.

По-нататкъ. Трѣбва да се знае, г. г. народни представители, че половината и повече отъ населението въ Ескиджумайска околия е турско. Въ тия турски общини, кждето не живѣе никакъвъ българинъ, не можеше да пристѣпи 8 години нито единъ ораторъ на опозиционнитъ партии.

Г. г. народни представители! Терорътъ въ тия села бѣ незапомненъ. Мирното турско население се изкарваше на ангания, когато искаше да отиде нѣкъде на събрание. Турското население се уплаши, защото отговорни и неотговорни фактори, които се явяваха на събранията, заявяваха: „Съ кръвъ сме взели управлението, съ кръвъ ще го дадемъ“. Демократическиятъ сговоръ не можа да разбере, че неговото управление е отречено отъ народа, че народътъ не го иска, и трѣбваше инородцитъ турци да разбератъ това и на 21 юний да гласнатъ този режимъ

въ пропастьта. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) За нещастие на България, ония професори, които управляваха, не можаха да съзнаятъ това и чакаха да дойде 21 юний, да ги изрине населението, както и стана.

Ако ние искаме сега да се утвърди отъ Народното събрание изборътъ въ Ескиджумайската избирателна околия, то е, защото народната воля и народното желание е такава.

П. Стайновъ (д. ст): Какво предлагате: да се касира?

А. Аврамовъ (з): Ние не искаме да се касира. Ние искаме да се подчертае, че терорътъ, който провеждахте презъ вашето 8-годишно управление, донесе само злини на българския народъ. Народътъ ви касира и, вмѣсто да се обаждае и запитвае, вие трѣбва да мълчите, защото вие не сте народни избраници. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството).

С. Димитровъ (раб): Полицейски сж, както и вие.

А. Аврамовъ (з): (Къмъ сговориститъ) Вие се избрахте съ камшикъ. Вие дойдохте тукъ въ опозиция — както никога въ България — следъ като произведохте изборитъ като управляващи. Този прѣстъ (Показва палеца на дѣсната си рѣка), не го е така майка раждала, а вие го сунуихте. Вие закопахте 30 хиляди български глави. Мълчете тамъ! (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

И понеже мнозина отъ тия полицаи, които тероризираха тогава опозицията, сж още на мѣстата си, на служба, правя апелъ къмъ г. министра на вътрешнитъ работи да си вземе бележка и да ги уволни.

Освенъ това правя още единъ апелъ къмъ г. министра на вътрешнитъ работи — да си вземе бележка, всички ония отговорни и неотговорни фактори, които сж тероризирали населението преди и презъ време на изборитъ, да даде нареждане да бѣдатъ наказани така, както законитъ повеляватъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Христо Трайковъ.

Х. Трайковъ (раб): Тукъ е поставенъ за разглеждане изборътъ въ Ескиджумайска избирателна околия. За съжаление, единъ отъ избраницитъ, който и днесъ продължава да поддържа ония, които биха, които трепяха народа — какъвто е полицейскиятъ инспекторъ въ Шуменъ, Ангеловъ, който и днесъ е на служба и който е билъ българския народъ, непосредствено следъ изборитъ, който гони и днесъ работницитъ — излиза и казва, че действително е имало тероръ. Азъ мога да заявя, че членовѣтъ на Работническата партия, работници, бедни и малоимотни селяни въ Ескиджумайска околия, сж били поставени предъ още по-голямъ, по-страшенъ тероръ. Доказателство за това е, че никога на Работническата партия не се позволи да устрои събрание; позволи се едва въ навечерието на изборитъ и то подъ силния натискъ на работницитъ и селянитъ въ Ескиджумайска околия. На тричетири събрания бѣха прогонвани ораторитъ, а единъ бѣше посрещнатъ извънъ града и върнатъ съ полиция. Преди изборитъ Работническата партия свика своитъ секретари отъ околията на конференция въ гр. Ески-Джумая, за да опредѣли своитъ кандидати, но бѣха арестувани всички секретари, взели участие въ конференцията, и откарани въ околийското управление и съ тормозъ и насилия ги изпратиха до края на града, като имъ казаха, че който посмѣе да се яви на изборитъ, ще му бѣде счупена главата.

Следъ това се устройва събрание въ с. Насчи, гдето бѣше ораторъ Лазаръ Станевъ. Дойдоха съ камиони 18 души полицаи презъ нощта, които още се влизането си пребиха единъ земеделецъ — което нѣщо Аврамъ Аврамовъ премѣлчва — и го докараха следъ това съ кола въ Ески-Джумая. Цѣли два часа се бори полицията съ селянитъ и работницитъ и най-после хванаха ораторитъ, които бѣха докарани вързани и пребити въ обществената безопасностъ.

Следъ това, въ самия денъ на избора, бѣха пробивани тъмнитъ стаи отгоре, за да гледатъ и почукватъ съ прѣчки по главитъ ония, които трѣбва да гласуватъ за тѣхъ. А предъ изборитъ въ турскитъ села, въ които живѣятъ турци, но има и българи, избирателнитъ карти не бѣха раздадени; тѣ се държаха въ джобовѣтъ на полицейскитъ и ония тъмни личности, съ нахлупени каскети, които бѣха изпратени тамъ; тѣ ги държеха и въ деня на избора даваха свита избирателната карта и въ нея бюлетина на Демократическия сговоръ, съ две зачеркнати имена въ бюлетината. Това не е ли тероръ? И кой може

да каже, че това е изразъ на народната воля? На онѣзи, които разправятъ, че тѣ сж пробили фронта, азъ казвамъ — не, тѣ демагогствуватъ, защото и днесъ държатъ на служба насилиниците, каквѣто е инспекторътъ на полицията. (Ржкоплѣскания отъ работниците)

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Добри Свиначаровъ.

Д. Свиначаровъ (нац. л): Г. г. народни представители! Когато става въпросъ за изборитѣ въ Ескиджумайската околия, дълженъ съмъ да подчертая, че и при двата законодателни избора, които се произведоха презъ време на сговористкото управление, никога Ескиджумайската околия не се е ползувала сравнително съ една свобода. Това се дължи преди всичко на туй, че повече отъ половината села отъ нашата околия сж турски. Независимо отъ това, винаги вториятъ кандидатъ бѣше Димитъръ Ивановъ, който даваше срѣдства за избора и който на всѣка цена трѣбваше да се избере. Тѣкмо по тия съображения, следъ като отъ София и другаде бѣха докарани маса полицейски шайки, детективи и стражари безъ нумера, въ нашата околия се произведе единъ изборъ при нечуванъ тероръ. Всички села, особено турскитѣ общини, бѣха блокирани отъ мѣстни полицаи, отъ шайки, организирани отъ детективи и стражари, които не допушаха агитаторитѣ на Народния блокъ да поставятъ своитѣ застъпници въ изборнитѣ бюра. И ако въ Ескиджумайската околия имаше една по-голяма свобода, Демократическия сговоръ надали би вземалъ и 1.500 гласа.

Дълженъ съмъ тукъ да подчертая, че отъ страна на представителя на Работническата партия нѣма основание да се прави оплакване за тероръ, както той направи, защото отъ страна на правителството имъ се съдѣйствува, . . .

Нѣкой отъ работницѣ: По фактитѣ говорете!

Д. Свиначаровъ (нац. л): . . . даваше имъ се пълна свобода и тѣ отиваха по стѣпкитѣ на Народния блокъ. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) Въ всички села, кѣдето Народниятъ блокъ произведе събрания, нито едно училище не се отпущна, нито пъкъ се даваше на Народния блокъ разрешение за събрания, а на тѣхъ (Сочи работницѣтѣ) веднага се отпущаше училище, даваха имъ се викачи да събиратъ народа. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

С. Димитровъ (раб): Това не е вѣрно.

Д. Свиначаровъ (нац. л): Вѣрно е. Това се правѣше, за да се облагодетелствува Работническата партия. Другаритѣ отъ тамъ разправятъ, че имало тероръ. Тероръ имаше за Народния блокъ, но той мина презъ полицейския камшикъ и взема, както никога досега не сж взимали опозиционни партии въ Ескиджумайската околия, близо 7.000 гласа. И ако имаше действително въ Ескиджумайската околия една по-голяма свобода, надали Демократическия сговоръ би взелъ 1.500 гласа. А вие, другари, недейте се оплаква, защото вие съ сговориститѣ заедно, по едно стечение, така да се каже, на вашитѣ интереси, отивахте да агитирате не противъ Сговора, а изключително противъ Народния блокъ.

С. Димитровъ (раб): Следъ два месеца ще бждете пакъ заедно.

Нѣкой отъ работницѣ: И сега сж заедно.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Христо Трайковъ.

Х. Трайковъ (раб): Става въпросъ за избора, произведенъ въ Ескиджумайската, респективно въ Преславската избирателна околия. Азъ трѣбва да благодаря преди всичко на г. Мушанова, че ме интернира въ с. Върбица, Преславско, за да мога сега да кажа нѣколко приказки по терора, упражняванъ надъ опозицията и специално надъ Работническата партия.

Министъръ Н. Мушановъ: Добре, че ме похвалихте за една работа! Азъ Ви благодаря.

Х. Трайковъ (раб): Азъ искамъ да кажа нѣколко думи за избора въ Ескиджумайската избирателна околия. Преди малко нѣкои г. г. народни представители отъ Земледѣлския съюзъ посочваха една снимка. Не се сѣмянавамъ, че тая снимка е отъ Върбица — тамъ е направена

тая снимка. Тамъ сговориститѣ, заедно съ голѣмитѣ шайки, организирани отъ народняци и родоопащници, сж излизали да заплашватъ работницѣтѣ, а не другитѣ опозиционери, които не сж били опозиционери и нѣма да бждатъ такива, . . .

Отъ мнозинството: Бре-й-й!

Х. Трайковъ (раб): . . . защото тукъ, съ гласуването на всички избори тия господа (Сочи мнозинството) доказватъ единния си фронтъ съ фашизма и ще продължаватъ да запечатватъ този единенъ фронтъ, защото нѣма какво друго да правятъ. За терора надъ опозицията иматъ думата тамъ долу маситѣ, селянитѣ и работницѣтѣ.

Какво става въ този край? Тамъ сж вилнѣли родоопащническитѣ банди редъ месеци. Въ единъ разговоръ съ сговористкия депутатъ отъ миналото Народно събрание, така нареченъ „Султанътъ“ — добре известенъ на всички васъ — ми разправяше следното:

Нѣкой отъ работницѣ: Сега земледѣлецъ.

Х. Трайковъ (раб): Земледѣлецъ е билъ въ миналото следъ това — сговористъ.

Нѣкой отъ земледѣлцитѣ: Не е билъ земледѣлецъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля, ние разглеждаме избора въ Ескиджумайската околия — недейте говори за избора въ Преславската околия.

Х. Трайковъ (раб): Думата ми е за свободата на Работническата партия.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Не е думата за свободата на Работническата партия. Разглежда се изборътъ въ Ескиджумайската околия. Говорете по предмета!

Х. Трайковъ (раб): За каква свобода на Работническата партия може да се говори, следъ като нашиятъ другаръ изнесе тия факти? Или вие искате още да демагогствувате предъ народнитѣ маси и да разчитате и въ бъдеще да получите тѣхното довѣрие?

П. п. Ивановъ (з): Какво демагогствувате?! Вие демагогствувате! Я питайте вашитѣ приятели, има ли да е битъ нѣкой толкова, колкото е битъ земледѣлскитъ народъ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля!

Х. Трайковъ (раб): Ето, отъ протоколитѣ, които ежедневно пристигатъ и въ вашитѣ редакции, се вижда, че и селянитѣ сж разбрали добре на кой Господъ служатъ. (Възражения отъ земледѣлцитѣ) Тѣ всѣки день искатъ премахване на закона за защита на държавата, пълна и безусловна амнистия и сждъ надъ палачитѣ. Ако вие това не го направите, ще го направятъ маситѣ въ селата, въ единенъ фронтъ съ работницѣтѣ отъ градоветѣ. (Ржкоплѣскания отъ работницѣтѣ)

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Лазаръ Николовъ.

Л. Николовъ (раб): Г. г. народни представители! Действително, изборътъ въ Ескиджумайската избирателна околия, както и изборитѣ въ цѣлата страна минаха при страшенъ, небивалъ и невиджанъ досега политически тероръ надъ дейцитѣ и агитаторитѣ на работническо-селския трудовъ блокъ. Азъ ще приведа още следнитѣ факти. Азъ лично като агитаторъ въ с. Надарево, Ескиджумайско — следъ като бѣше разтурено събранието — бѣхъ арестуванъ презъ нощта, сваленъ на гара Ески-Джумая и откаранъ въ участъка. Следъ това, безъ да ми се каже, бѣхъ интерниранъ като праздноскитащъ. Връщамъ се втори пътъ въ селото Насин. Презъ нощта къмъ 11 часа пристигатъ съ автомобилъ 18 души полицаи, връхлетѣха върху събранието, разтуриха го, като биха десетки селяни. Мене и още нѣколко селяни вързани ни закараха въ участъка въ Ески-Джумая, и отъ тамъ въ участъка въ Шуменъ, кѣдето, подъ ръководството на полицейския инспекторъ Калтъковъ, 3—4 часа непрекъснато бѣхме инквизираны.

Нѣкой отъ мнозинството: На разходка си билъ.

Л. Николовъ (раб): Това става и въ още нѣкои други села отъ шайки, команди и неотговорни фактори, изпра-

тени отъ София. Както казватъ тамъ селяни, всички тия шайки и команди сж били ржководени отъ полицейския инспекторъ Ангеловъ, който е държалъ контактъ по телефона съ всички общини, а така сжщо и съ министра на правосъдието г. Милановъ, който е отъ Шуменския окръгъ. Азъ дължа още да изоблича избраницитъ на така наречения Народенъ блокъ, особено избраницитъ на селянитъ, аграръ-фашиститъ (Възражения отъ земледѣлцитъ), защото тѣ нѣматъ право да се оплакватъ отъ тероръ, . . .

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Какво говоришъ, засрами се!

Д-ръ И. Бешковъ (з): (Къмъ Л. Николовъ) Кой си ти? Ти си безсрамникъ, ти си продажникъ. Какъ смѣешъ да ни наричашъ аграръ-фашисти? Ти си чуждъ на работническата класа!

А. Николаевъ (з): Какъ не те е срамъ да стоишъ между онѣзи хора тамъ (Сочи Работническата партия) и да говоришъ отъ името на работницитъ?

Л. Николовъ (раб): . . . тѣ нѣматъ друго оржжие за борба противъ работническата класа, освенъ . . .

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Ние се борихме да съборимъ Сговора и го провалихме.

А. Николаевъ (з): (Къмъ Л. Николовъ) Подлецътъ нѣма право да чете нотации! Разбирашъ ли? Ти си подлецъ! Заявявамъ го това предъ цѣлата Камара.

Л. Николовъ (раб): Вие и двамата не заслужавате гласа на българския народъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ (Звъни) Г. Николовъ! Ще Ви отнема думата, ако не говорите по въпроса.

Л. Николовъ (раб): Моля, осигурете ми свободата да говоря по ескиджумайския изборъ.

Председателстващъ Н. Захариевъ (Звъни) Говорете по въпроса.

Л. Николовъ (раб): По въпроса говоря. — Полицейскиятъ инспекторъ Ангеловъ, който ржководѣше всички насилія... (Възражения отъ мнозинството)

Д-ръ И. Бешковъ (з): Поне ти нѣмашъ право да говоришъ.

А. Николаевъ (з): Г. председателю! Не сме дошли тукъ да слушаме политически речи. Моля Ви да му отнемете думата. Сега разглеждаме ескиджумайския изборъ. Речи нѣма да слушаме.

Председателстващъ Н. Захариевъ: Г. Николовъ! Тукъ не е митингъ. Не можете да говорите повече. Отнемамъ Ви думата.

Нѣкой отъ мнозинството: (Къмъ Л. Николовъ) Много евтино те купиша комуниститъ. (Пререкания между мнозинството и работническата група)

Л. Николовъ (раб): Викайте, но нѣма да заглушите гласа на трудещитъ се селени, които се борятъ за сносенъ жловотъ, за амнистия. (Ржкоплѣскания отъ работническата група. Тропане по банкитъ на мнозинството)

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Г. Николовъ! Отнемамъ Ви думата. Моля г. г. квесторитъ да го приканятъ къмъ редъ.

Л. Николовъ (раб): По-нататкъ . . .

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Г. Николовъ! Ще Ви наложа наказание. Моля Ви се, нѣмате думата.

Л. Николовъ (раб): Азъ говоря по ескиджумайския изборъ.

Насрочваме три пѣти събрание на Работническо-селския трудовъ блокъ въ Ески-Джумая. 150 селяни бѣха арестувани.

А. Николаевъ (з): Ренегатитъ само мълчатъ! Чувашъ ли? Посипи си главата съ пепель и мълчи! (Възражения отъ работническата група)

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): (Къмъ Л. Николовъ) Ти си продажникъ, ти си ренегатъ! Ти самъ призна това.

Л. Николовъ (раб): Вие нѣма да заглушите гласа на трудещитъ се селени. . .

Председателстващъ Н. Захариевъ (Звъни) Г. Николовъ! Правя Ви бележка.

Л. Николовъ (раб): Азъ съмъ за касирането на тоя изборъ.

Нѣкой отъ работническата група: (Къмъ председателстващия) Защо правите бележка само на него? Защо не правите бележка и на тѣхъ? (Сочи мнозинството)

Л. Николовъ (раб): Моля, дайте ми свобода да говоря.

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля Ви се, г. Николовъ!

Л. Николовъ (раб): Така че въ Ескиджумайската избирателна околия изборътъ се произведе при небивалъ тероръ за работническо-селския трудовъ блокъ. . .

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Силно звъни) Моля Ви се! Отнемамъ Ви думата, г. Николовъ.

М. Станевъ (раб): Г. председателю! Защо му отнемате думата?

Председателстващъ Н. Захариевъ: Има думата г. министърътъ на вътрешнитъ работи.

Министъръ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Следя дебатитъ, които станаха по разгледанитъ днесъ избори, и ми прави впечатление, че тукъ повече се иска да се прави демагогия, отколкото сериозно да се погледне на провѣрката на изборитъ.

Л. Николовъ (раб): Фактитъ не сж демагогия, г. министре.

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля, моля!

Министъръ Н. Мушановъ: Азъ седя тукъ по длъжностъ, като министъръ на вътрешнитъ работи. Мене не ме засѣгатъ обвиненията, които се отправятъ, за насилія по изборитъ, защото азъ наедно съ другаритъ отъ тая страна (Сочи мнозинството) бѣхме въ оппозиция. И рѣдкъ е случаятъ министърътъ на вътрешнитъ работи, който стои тукъ при провѣрката на изборитъ, да е билъ въ оппозиция, когато тѣ сж правени. Тоя фактъ е особено важенъ за всички млади хора въ България, защото той не се е повтарялъ често у насъ. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Но азъ искамъ да кажа две думи само по едно обвинение, което се отправя особено отъ другаритъ отъ крайната лѣвица спрямо насъ, днешната дѣснаца. Каква е длъжността на днешното болшинство при провѣрката на изборитъ? Даже когато то констатира насилія, трѣбва ли да ги касира?

Нѣкой отъ работницитъ: Разбира се.

Министъръ Н. Мушановъ: Когато ще ги касира, то ще касира волята на избирателитъ, които, мимо насиліята, за които говорите, сж спечелили изборитъ. Вие разбирате ли това?

П. Стоевъ (раб): Тѣзи (Сочи сговориститъ) нѣмаше да бждатъ тукъ, г. министре.

Министъръ Н. Мушановъ: Моля Ви се. — Нека отстранимъ сега малко страститъ; ще има време за тѣхъ при други избори. Днесъ ние тукъ сме като единъ сждъ, който трѣбва да разгледа изборитъ по съвѣстъ. Ние сме при системата, кждето провѣрката на изборитъ става отъ законодателната, а не отъ сждебната властъ. Азъ съмъ дълги години тукъ и съмъ отъ старитъ парламентарии — 27 години стоя въ Парламента — за да мога да зная повече разюздани страсти, отколкото виждамъ днесъ. Но, г-да, все има практика, която е установена въ тоя Парламентъ. При разглеждането на изборитъ нека оставимъ настрана острастяването и да погледнемъ малко като сждии на въпроситъ, които ни се полагатъ на разрешение. Защо сж сега тѣзи дребнавости? Азъ разбирамъ да се атакуватъ насиліята по изборитъ. Азъ съмъ правилъ това 24 години, когато съмъ билъ въ оппозиция, тъй като само 4 години само съмъ билъ на властъ. Азъ разбирамъ, казвамъ, да се правятъ атаки

срещу насилията, които сж правени по изборитѣ, но днесъ се прави една диверсия. Казва се: защо вие, болшинството, гласувате за утвърждаване на изборитѣ когато констатираме, че има извършени насилия? Ами, г-да, ако въпрѣки насилията въ една околия, оппозицията е могла да спечели изборитѣ, защо ще ги касираме? Нали това е една демагогия, само да се приказва, да се приказва . . . (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Нѣкой отъ работниците: Демагогията иде отъ тамъ. (Сочи мнозинството)

Министъръ Н. Мушановъ: Земледѣлскиятъ съюзъ, Демократическата партия, Националлибералната партия, Радикалната партия като оппозиция получаватъ болшинство въ тоя изборъ и вие искате да не се утвърди този изборъ, дето сж избрани само тѣхни представители. Въ Ески-Джумая оппозицията спечели и двата мандата, а правителството пропадна, мимо насилията. Че кога сте чули туй въ България, да се иска да се касиратъ избори, които сж спечелени отъ народа? (Възражения отъ работниците) Поразчепкайте малко това и кажете правъ ли съмъ или не съмъ правъ.

Ето защо отстранете демагогията поне при разглеждането на изборитѣ, защото това не прави добро впечатление. Пакъ ви казвамъ, че ще провѣрваме изборитѣ съвѣстно и достойно, както подобава на честни народни представители. Това трѣбва да правимъ. Ако вие мислите, че вашето положение е гарантирано, защото двадесетъ и четири души отъ васъ сж централчета . . . Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

А. Николаевъ (з): Тѣ сж сговористки избраници.

М. Станевъ (раб): 180.000 гласа получихме.

Министъръ Н. Мушановъ: Моля Ви се, малко спокойствие.

Председателстващъ Н. Захариевъ: (Звъни) Моля Ви се, недейте прекъсва г. министра.

Министъръ Н. Мушановъ: По силата на новото измѣнение на избирателния законъ, вие можакте да вземете 23 души отъ централната листа; иначе щѣхте да имате само 7 души народни представители. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) Затуй вие сте централчета. (Възражения отъ работниците) Азъ бихъ ви молилъ да оставимъ демагогията настрана.

Взехъ думата, за да ви кажа, че ще има много други избори, по които ще можемъ да си съпоставимъ — което е длъжностъ на всѣки народенъ представител и на всѣка група — възгледитѣ, мненията и убежденията си. Тогава разбирамъ всѣки да излѣзе съ своето разбиране, и ние, като управляюща партия отъ 4 групи, да излѣземъ съ нашето. При провѣрката на изборитѣ, когато трѣбва съвѣсть, когато всички сте конституирани като сѣдъ, оставете, казвамъ, малко демагогията настрана; нека погледнемъ на въпроситѣ право въ очитѣ, такива, каквито сж. Въ ескиджумайския изборъ, както и въ повечето отъ изборитѣ, които разгледахме, имаме победа на оппозицията надъ правителството. Ако е имало насилие, то значи, че безъ него биха се взели още повече гласове отъ оппозицията, но, веднѣжъ тя вземала всички народни представители, вие трѣбва да имъ снемете шапка — и да кажете, че тѣ сж народни избраници. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Г-да! Нѣкои отъ преждеговорившитѣ казаха, че имало чиновници въ администрацията, които се били провинили въ изборитѣ, и които днесъ още продължаватъ да служатъ. Прави ми се даже упрѣкъ отъ дѣсницата.

А. Бояджиевъ (раб): И всѣки день се пише въ вашата преса.

Министъръ Н. Мушановъ: Моля Ви се. — Азъ много ясно разбирамъ положението си. Азъ не съмъ отъ аджамитѣ — позволете ми тая дума — азъ си разбирамъ работата, особено като министъръ на вътрешнитѣ работи въ сегашнитѣ времена. Азъ зная, че особено вие ще ме атакувате. Ако не ме атакувате, ще ми е чудно, ще мисля, че съмъ слѣзълъ отъ небето. (Възражения отъ работниците) Моля ви се. Г-да! Увѣренъ съмъ, че господата отъ срѣдата ще има много да ме атакуватъ за нѣкои работи, както започнаха вчера. Виждате, че и отъ дѣсницата, наши приятели ми правятъ упрѣки. Вѣрно е, че отъ всички страни могатъ да се правятъ упрѣки на министра на вътрешнитѣ работи. Действително въ администрацията има останали чиновници отъ миналия режимъ. Г-да! Азъ смѣтамъ, че ми-

сията на министра на вътрешнитѣ работи въ сегашнитѣ времена бѣше много тежка, за да може въ два месеца да промѣни коренно полицията и администрацията на България.

Единъ отъ мнозинството: Не е нужно даже.

А. Бояджиевъ (раб): Какъ лесно затворихте клубовитѣ?

Министъръ Н. Мушановъ: Затворихме ги, и отъ утре по-лесно ще ги затваряме, отколкото вчера, ако не ви дойде акълътъ. Въ това да се разберемъ. Това е ясно. — Г-да! Вѣрно е, че ми се правятъ упрѣки отъ тукъ. (Сочи мнозинството) Азъ нѣма да се защищавамъ, азъ имамъ само едно да ви кажа: азъ зная що правя при времената, въ които живѣхме, и при тоя преходъ отъ стария къмъ новия режимъ, който преходъ зачуди, мога да кажа, Европа. Всички тѣ чужди кореспонденти въ България чакаха, че следъ сливането на предишния режимъ въ България ще има революция и кърви. Азъ съмъ гордъ да кажа, че полицията и администрацията и нашето дѣло възвиси България, като доказа на цѣлъ свѣтъ, че, въпрѣки всички очаквания на неприятелитѣ на България, последната можа да премине къмъ новия режимъ мирно и спокойно, както никой не се надѣваше. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) Грѣшки ще имаме, ще се поправяме; обаче има голѣми факти, които могатъ само да радватъ българина, който иска миръ, редъ и помирение въ тая страна. Съ това, което стана, азъ смѣтамъ, че издигнахме България и дадохме доказателства на цѣлия цивилизованъ свѣтъ, че въ тая страна живѣе едно население съ здравъ смисълъ, едни почтени граждани, които могатъ да живѣятъ мирно и тихо въ страната си. А тия упрѣки, които си ги правимъ, нека да ни служатъ, за да се поправимъ. Азъ мога да ви кажа само, че не зная беззакония и произволи спрямо гражданството отъ ония чиновници, които сж останали отъ бившия режимъ, откакъ дойде новиятъ режимъ.

А. Бояджиевъ (раб): Ще ги чуете.

Министъръ Н. Мушановъ: И защото моята длъжностъ днесъ е да помирявамъ, азъ приемамъ упрѣцитѣ на моитѣ приятели отъ мнозинството, като смѣтамъ, че върша сега едно дѣло по-трудно, отколкото съмъ вършилъ другъ пътъ. Затова се вслушвамъ въ думитѣ, които се говорятъ, за да може всичко да се поправи.

Колкото за демагогията на крайната лѣвица, позволете ми да кажа следното. Тази демагогия може да е позволена на друго мѣсто, но — недейте смѣта, г. Бояджиевъ, че искамъ да давамъ наставления — моето убеждение е, че вие, г-да (Къмъ работниците), които влизате за пръвъ пътъ въ Камарата — както виждамъ, повечето сте млади хора, изключително отъ работническитѣ срѣди, познавамъ всички ваши предшественици, защото наедно съ тѣхъ съмъ седѣлъ тукъ, и, за нещастие, между васъ виждамъ само една побѣлѣла глава измежду оиѣзи, които бѣха тукъ въ миналото — вие сами ще работите противъ себе си съ политиката и съ тактиката, които сте избрали. Затова недейте обижая никого, ако сами пострадате отъ тая политика и отъ тая тактика. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателстващъ Н. Захариевъ: Които приематъ да се утвърди изборътъ въ Ескиджумайската избирателна околия, тѣй както се докладва, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва изборътъ въ Новопазарска околия.

Има думата докладчикътъ г. Константинъ Караджовъ.

Докладчикъ К. Караджовъ (з): Г. г. народни представители! Въ Новопазарската избирателна околия сж подадени 13.096 действителни бюлетини, които се разпредѣлятъ по кандидатни листи, както следва: листата на Народния блокъ получава 8.433 гласа; листата на Народната коалиция, съ розова бюлетина, получава 3.112 гласа; листата на Работническата партия съ сребърна бюлетина получава 1.182 гласа; листата на Националната задруга, съ комбинирани черенъ и жълтъ цвѣтове въ диагональ, получава 135 гласа; листата на Социалдемократическата партия, съ червена бюлетина, получава 130 гласа; листата на коалиралитѣ се Либералка партия и Български земеделски съюзъ въ гр. Плъвенъ, съ винена бюлетина, получава 79 гласа.

Като се раздѣли числото на действителнитѣ бюлетини 13.096 съ числото на народнитѣ представители, които се избиратъ въ тая околия — двама — получава се избранъ дѣлителъ 6.549, следователно въ разпредѣлението на мандатитѣ ще участвува само листата на Народния блокъ, а всички останали листи, понеже сж подъ дѣлителя, не ще участвуватъ. Тази листа ще получи и двата мандата.

Шуменският окръжен съд, въ заседанието си отъ 26 юний т. г., е провъзгласилъ за избрани народни представители въ XXIII-то обикновено Народно събрание кандидатитѣ на Народния блокъ Иванъ Василевъ, отъ с. Каспичанъ, и Иванъ Куртевъ, отъ гр. Османъ-Пазаръ, и за допълнителни народни представители Вичо Русевъ, отъ с. Становецъ, и Салимъ Кадиловъ, отъ с. Софуларъ.

Понеже нѣма подадени никакви контестації, нито оплаквания, комисията по провѣрката на изборитѣ намира избора въ Новопазарска околия за редовенъ и моли Народното събрание да го утвърди.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Василевъ.

И. Василевъ (з): Г. г. народни представители! Като избраникъ на Новопазарската околия, изборътъ на която околия се разглежда, вземамъ думата, не за да изкажа по-друго мнение отъ това на г. докладчика, защото и азъ съмъ тамъ, че този изборъ ще трѣбва да бѣде утвърденъ, тъй като въ него, въпрѣки всичко, народътъ победи, като избра опозиционери, но да освѣтля г. г. народнитѣ представители по това, което стана тамъ, и най-после, за да се даде удовлетворение на всички ония, които бѣха разкарвани, затваряни и бити. Въ Новопазарска околия, както навсѣкжде другаде, сговорянскитѣ властици направиха всичко възможно, за да изнасятъ и фалшифициратъ народната воля. Най-напредъ имаше затваряне на застѣпници, както бѣше случаятъ въ с. Кусъ, кждето нашиятъ застѣпникъ Стойчо Филиповъ, заедно съ 10 души, бѣше затворенъ. Почти навсѣкжде по-първитѣ хора на опозицията бѣха бити и разкарвани. Въ с. Гюлеръ нашиятъ застѣпникъ не бѣше допустнатъ, и трѣбваше да бѣдатъ организирани 20 души отъ Нови-Пазаръ, които да се криятъ цѣла нощъ, за да настѣпятъ сутринята съ 4 каруци и едва ли не по правилата на военното изкуство да атакуватъ полицията, която бѣше заела позиции и не позволяваше да влѣзе застѣпникъ; трѣбваше съ ржкопашенъ бой и борба да влѣзе застѣпникътъ и да заеме мѣстото си. Такива случаи имаше много, но най-характерното е, че хората, които

по силата на своето положение трѣбваше да държатъ по-друго поведение, поощряваха тази работа. Така, самъ г. Кънчо Милановъ, тогавашенъ министъръ на правосъдието, заяви въ с. Бешъ-тепе, че Демократическиятъ сговоръ ще вземе изборитѣ съ всички срѣдства и на всѣка цена, а въ с. Хърсово заяви, че хората нѣма отъ какво да се плашатъ, защото веднага следъ изборитѣ ще има амнистия. Това не бѣше изборъ, г. г. народни представители, това бѣше по-скоро една формена война, въ която срещу сговористкитѣ шайки, въоръжени съ пушки, парабели и брадви, ние трѣбваше да излѣземъ съ голи ржце, но, служейки на една права кауза и имайки непоколебимата воля да победимъ, ние победихме. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) И днесъ, когато ще трѣбва да утвърдимъ този изборъ, азъ бихъ пожелалъ да заклеймимъ тази сговорянска система и да пожелаемъ, щото занаяпредъ да не ставагъ такива срамни работи въ хубавата българска земя. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Които приематъ да бѣде утвърденъ изборътъ въ Новопазарска околия, тъй както се докладва, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Дневниятъ редъ е изчерпанъ.

Има думата замѣстникъ-министъръ-председателътъ — министърътъ на вътрешнитѣ работи г. Никола Мушановъ.

Министъръ Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Моля ви да се съгласите да вдигнемъ заседанието. Следващото заседание да бѣде утре съ сщия дневенъ редъ — провѣрка на изборитѣ.

Председателствуващъ Н. Захариевъ: Които приематъ тъй предложения дневенъ редъ за утрешното заседание, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 18 ч. и 35 м.)

Подпредседателъ: **Н. ЗАХАРИЕВЪ**

Секретаръ: **Т. ХР. МЕЧКАРСКИ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**